Asianro: IIS/437/00.03.00.00/2017

Vuoden 2017 arviointikertomus

Tarkastuslautakunta 22.3.2018 § 12

Tarkastuslautakunnan vuoden 2017 arviointikertomuksen valmistelu aloitetaan.

Puheenjohtajan päätösehdotus:
Tarkastuslautakunta keskustelee arviointikertomuksen laatimisen periaatteista ja tehtävienjaosta.

Päätös:
Tarkastuslautakunta kävi keskustelua arviointikertomuksen laatimisesta ja tehtävänjaosta. Arviointikertomuksen käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Toimenpiteet:
--

Tarkastuslautakunta 24.4.2018 § 20

Puheenjohtajan päätösehdotus:
Tarkastuslautakunta jatkaa vuoden 2017 arviointikertomuksen käsittelyä.

Päätös:
Tarkastuslautakunta kävi keskustelua arviointikertomuksen laatimisesta. Arviointikertomuksen käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Toimenpiteet:
--

Tarkastuslautakunta 3.5.2018 § 29

Puheenjohtajana päätösehdotus:
Tarkastuslautakunta jatkaa vuoden 2017 arviointikertomuksen käsittelyä.

Päätös:
Tarkastuslautakunta kävi keskustelua arviointikertomuksen laatimisesta. Arviointikertomuksen käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Toimenpiteet:
--

Tarkastuslautakunta 17.5.2018 § 38

Puheenjohtajan päätösehdotus:
Tarkastuslautakunta jatkaa vuoden 2017 arviointikertomuksen käsittelyä.

Päätös:
Tarkastuslautakunta kävi keskustelua arviointikertomuksen laatimisesta. Arviointikertomuksen käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Toimenpiteet:

Tarkastuslautakunta 31.5.2018 § 47

Tarkastuslautakunnan on KuntaL 121 §:n mukaan annettava valtuustolle arviointikertomus, jossa esitetään arvioinnin tulokset eli tarkastuslautakunnan arvio valtuuston tilikaudelle asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta.

Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä (KuntaL 121 §). Kunnanhallitus antaa KuntaL 121 §:n mukaan valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Lisätietona jaetaan kokouksessa: Arviointikertomus 2017

Puheenjohtajan päätösehdotus:
Tarkastuslautakunta hyväksyy ja allekirjoittaa laatimansa arviointikertomuksen vuodelle 2017.

Tarkastuslautakunta päättää esittää kaupunginvaltuustolle,

1) että valtuusto merkitsee arviointikertomuksen vuodelle 2017 tiedoksi.
2) että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon syyskuun 2018 loppuun mennessä toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Päätös:
Tarkastuslautakunta hyväksyi ja allekirjoitti laatimansa arviointikertomuksen vuodelta 2017.

Tarkastuslautakunta päätti esittää kaupunginvaltuustolle,

3) että valtuusto merkitsee arviointikertomuksen vuodelta 2017 tiedoksi.

4) että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon syyskuun 2018 loppuun mennessä toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Toimenpiteet:
Kaupunginvaltuustolle

Kaupunginvaltuusto 11.6.2018 § 46

Lisätietona jaetaan: Arviointikertomus 2017

Tarkastuslautakunnan päätösesitys:

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslauta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunta on allekirjoittanut vuoden 2017 arviointikertomuksen arvionaan Iisalmen kaupunginvaltuuston tilikaudelle 2017 asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista.

Lisäksi tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon syyskuun 2018 loppuun mennessä toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Päätös:
Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti tarkastuslautakunnan päätösesityksen.

Merkitään, että tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Kirsti Puurunen selosti arviointikertomuksen pääkohtia.

Toimenpiteet:
Ote talousjohtaja Eeva Suomalainen
Kaupunginhallitukselle

Kaupunginhallitus 25.6.2018 § 167

Valmistelijat: talousjohtaja Eeva Suomalainen, elinkeinojohtaja Terho Savolainen, kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Pekka Partanen, henkilöstöpäällikkö Sinikka Laatikainen ja vs. toimialajohtaja Kari Nissinen.

Tarkastuslautakunta ja kaupunginvaltuusto ovat pyytäneet kaupunginhallitukselta lausunnon syyskuun 2018 loppuun mennessä toimenpiteistä, joihin vuoden 2017 arviointikertomus antaa aihetta.

Lausunto toimenpiteistä, joihin vuoden 2017 arviointikertomus antaa aihetta (**tarkastuslautakunnan huomiot lihavoitu**, vastaukset lihavoimattomana):

Taseen rakennusten osalta pyydetään edelleen kiinnittämään huomiota tasearvojen oikeellisuuteen mahdollisten purkujen tai rakennusten tyhjilleen jäämisen vuoksi.

Valmistelija: talousjohtaja Eeva Suomalainen

Vuoden 2017 tilinpäätöksessä poistettiin palvelutuotannosta poistuneita hyödykkeitä ja kiinteistöjä yhteensä 1,4 milj. euron arvosta. Isoimmat näistä olivat Ylä-Savo-talo (0,8 milj. euroa) ja Heinäkelkan päiväkoti (0,3 milj. euroa).

Jatkossa kiinnitetään edelleen huomiota tasearvojen oikeellisuuteen ja noudatetaan asiaa koskevia ohjeita ja tilintarkastajan lausuntoja. Isot kertapoistot tulevat olemaan suunnitelmakaudella merkittävä kuluerä, koska suunnitelmissa on mm. kahden koulun purkaminen tilanteessa, jossa ko. koulukiinteistöillä on merkittävä tasearvo.

Tarkastuslautakunnan mielestä monipuolinen elinkeinoelämä tukee kokonaistavoitteiden saavuttamista.

Valmistelija: elinkeinojohtaja Terho Savolainen

Elinvoimapalvelut ja Iisalmen Teollisuuskylä Oy tukevat toiminnallaan elinkeinoelämän kehittymistä ja monipuolistumista. Vuonna 2017 palveltiin lähes 300 yritysasiakasta yli 600 asiakastapaamisessa ja Iisalmessa saatiin käyntiin noin 3M€ edestä yritysten kehittämishankkeita.

Monipuolinen elinkeinoelämä tarvitsee myös monipuolista osaamista, jonka saatavuutta tuettiin mm. työllisyyspalveluiden, uusien perustettujen yritysten ja YTYÄ-hankkeen kautta työllistämällä yli 100 henkeä vuoden 2017 aikana eri yrityksiin ja toimipaikkoihin.

Tarkastuslautakunta on huolestunut sairauspoissaolojen huomattavasta kasvusta. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstön ammatillista osaamista tuetaan edelleen.

Valmistelija: henkilöstöpäällikkö Sinikka Laatikainen

Sairauspoissaolojen kokonaiskasvu johtuu maatalouslomittajien huomattavasta sairauspoissaolojen kasvusta. Poissaoloja ovat lisänneet myös erilaiset sisäilmaongelmat.

Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisemiseksi on otettu käyttöön uusia toimintatapoja mm. varhaisempi puuttuminen. Esimies on yhteydessä

työterveyshuoltoon aina viimeistään silloin, kun sairauspoissaoloja on vähintään 30 päivää vuodessa. Valmisteilla on myös korvaavan työntoimintamalli, joka on tarkoitus ottaa käyttöön 1.1.2019. Myös ammatillisen kuntoutuksen osuutta pyritään lisäämään.

Henkilöstön ammatillista osaamista kehitetään tehostetusti ottamalla käyttöön henkilöstön osaamiskartoitukset, joita hyödynnetään koulutussuunnitelmien tekemisessä. Koulutusmäärärahat pidetään hyvällä tasolla ja keskitettyä koulutusmäärärahaa on käytössä esimies-, jatko- ja täydennyskoulutukseen.

Tarkastuslautakunnan mielestä uimahallin aukioloaikoja voisi tarkastella uudelleen, jolla olisi mahdollisesti positiivinen vaikutus käyttöasteen nousuun. Selvitys tavoitteiden alittamisesta puuttuu.

Valmistelija: vapaa-aikajohtaja Pekka Partanen

Uimahallin kävijämäärää seurataan kulunvalvontajärjestelmän kautta. Järjestelmästä saadaan tarkat tiedot mm. lasten, koululaisten, opiskelijoiden, työnhakijoiden, aikuisten ja eläkeläisten osalta. Uimahallin kävijämäärään ei tilastoida uimahallin käyttöä aukioloaikojen ulkopuolella. Suurin käyttäjäryhmä tässä on Iisalmen uimarit (uimarit, sukeltajat, melojat).

Uimahalli on auki yleisölle seitsemän päivää viikossa: ma, ti, to, pe klo 9-21 (koulu-uinteja klo 8 alkaen), ke klo 6-21 sekä la ja su klo 11-17 (la vauvauinti klo 8-11). Kesäaukioloaikoja supistetaan kävijämäärän vähennys, henkilöstöresurssien riittävyys ja kustannustaloudellisuus huomioiden. Kävijämäärään vaikuttavat myös mm. kiinteistön vanheneminen, pintojen kuluminen ja esim. kevään 2018 osalta lämmin toukokuu on myös vähentänyt kävijämäärää.

Tavoitteet kuten myös uimahallin kävijämäärätavoite tulee asettaa riittävän korkealle. Edelleen kävijämäärä on Suomessa keskisuurten hallien kärkiluokkaa. Tilojen ahtaus ei enää juurikaan mahdollista sesonkiaikoina kovin runsasta kävijämäärän lisäystä altaiden käytönohjauksen hankaluuden takia.

Aukioloajoissa on kustannustaloudellisuuden lisäksi huomioitu asiakaspalaute. Asiakaspalautteissa on toivottu toista aikaista aamuaikaa. Tämän hetken henkilöstöresursseilla siihen ei ole mahdollisuutta.
Uudessa tulevassa uimahallissa mm. kuntosalin oma sisäänkäynti mahdollistaa sen, että asiakaskäynnit eivät ole sidottu uimahallin aukioloaikoihin.

Tarkastuslautakunnan mielestä toimitilastrategia elää muutosvaiheessa. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan Iisalmessa korjausvelan määrä on selvitetty ja se on tuotu valtuuston tietoon.

Tarkastuslautakuntaa huolestuttaa sisäilmaongelmista johtuvat lyhyelle aikavälille ajoittuvat laajat investoinnit ja investointitarpeet. Poistojen kautta investoinnit tulevat rasittamaan kaupungin tulevia vuosia.

Valmistelija: talousjohtaja Eeva Suomalainen, vs. toimialajohtaja Kari Nissinen

Tarkastuslautakunnan huoli sisäilmaongelmista johtuvista lyhyelle aikavälille ajoittuvista merkittävistä investoinneista on aiheellinen ja se on
tiedostettu kaupunginhallituksessa ja teknisessä lautakunnassa.

Iisalmen kaupungin investointitarpeet tulevina vuosina ovat erittäin merkittävät ja vaikuttavat taloudelliseen tilanteeseen. Perusopetuksen palveluverkkosuunnitelma, uimahallin rakennushanke sekä muut investointiohjelman mukaiset investoinnit rasittavat kaupungin taloutta monella eri tavalla. Samaan aikaan toteutettava sote- ja maakuntauudistus
vuoden 2020 alusta vaikuttaa kaupungin rahoituspohjaan. Edellä mainitut tekijät ovat isoja riskejä kaupungin taloudellisen kantokyvyn näkökulmasta.

Tekninen kunto ja sisäilmaolosuhteet ovat monissa kaupungin kiinteistöissä sellaiset, että toimitiloihin joudutaan investoimaan merkittäviä
summia lähivuosina. Kaupungin taloudelliset reunaehdot huomioiden kaikkia tarvittavia toimitilainvestointeja ei kuitenkaan voida käynnistää samanaikaisesti, vaan investoinnit on pystyttävä jaksottamaan useammalle vuodelle lähitulevaisuuteen. Investointisuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon perusopetuksen palveluverkkosuunnitelmassa esitetty kouluinvestointien kiireellisyysjärjestys.

Verotulojen kokonaismäärä on kasvanut, tarkastuslautakunta on huolestunut kunnallisverokertymän laskusta.

Valmistelija: talousjohtaja Eeva Suomalainen

Suomen talous on ennusteiden mukaan kasvussa ja verotulojen ennakoidaan kasvavan suunnitelmakaudella. Verotulojen kasvuennuste Iisalmessa vuosina 2018-2019 on tämänhetkisten tietojen perusteella n. 3,3 prosenttia. Tästä tuloverojen kasvun ennakoidaan olevan n. 3,6 prosenttia.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että investointien kirjaamisen periaatteita ja rajanvetoa tarkennetaan edelleen, sen osalta mitä kirjataan investointeihin ja mitä käyttötalouteen. Velkamäärän kasvu huolestuttaa suhteessa koko maan keskiarvoon.

Valmistelija: talousjohtaja Eeva Suomalainen

Investointien kirjaamisen periaatteita ja rajanvetoa tarkennetaan edelleen sen osalta, mitä kirjataan investointeihin ja mitä käyttötalouteen. Tavoitteena on laatia talousohjetta täydentävä ohje investointien kirjaamisesta vuoden 2018 aikana.

Kommentit tarkastuslautakunnan muihin huomioihin (kappale 4.3 ja 5):

Valmistelija: Eeva Suomalainen

Talousarvio- ja tilinpäätösasiakirjoja pyritään edelleen kehittämään tarkastuslautakunnan toivomaan suuntaan. Tavoiteasetannan tulee perustua uuteen kaupunkistrategiaan ja siitä johdettuihin tavoitteisiin.

Tarkastuslautakunnan havaintona on, että tilinpäätöksessä osa tilastotiedoista on vuodelta 2014. Vanha tilastotieto vaikeuttaa loppupäätelmien tekoa. Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan havaintoon ja toteaa samalla, että tilinpäätöksessä raportoidaan aina tuorein tiedossa oleva tilastotieto. Valitettavaa on, että osa valtakunnallisista tilastotiedoista sekä tunnusluvuista valmistuu viiveellä, mistä johtuen myös osa kaupungin käyttämistä tunnusluvuista on vanhentuneita.

Iisalmen kaupungin taloudellinen tilanne on tällä hetkellä vakaa. Taloudelliset riskit kuitenkin kasvavat suunnitelmakaudella: investointipaineet ovat erittäin merkittävät ja lainamäärän arvioidaan kasvavan suunnitelmakaudella.

Tämän lisäksi on huomioitava, että vuoden 2020 alusta voimaan astuva sote- ja maakuntauudistus muuttaa merkittävästi kaupungin rahoituspohjaa. Uudistus muuttaa myös kaupunkiorganisaation rakennetta (esimerkiksi lomatoimi siirtyy maakuntaan).

Saamiemme tietojen mukaan kehityskeskusteluiden pitäminen on muutettu osittain ryhmäkeskusteluiksi. Kehityskeskustelut tulisi nähdä sekä yksilön että työnantajan mahdollisuutena kehittää toimintoja. Tarkastuslautakunta toteaa ikäohjelman ja muiden toimenpiteiden vaikuttamisen ikärakenteen parantamiseen, niin että nuoret kokisivat kaupungin houkuttelevana työnantajana.

Valmistelija: henkilöstöpäällikkö Sinikka Laatikainen

Kehityskeskusteluissa on otettu vuonna 2017 käyttöön ryhmäkehityskeskustelut, jotka on tarkoitettu työyksikön toiminnallisten tavoitteiden ja kaikille työyhteisön jäsenille yhteisten asioiden käsittelyyn. Työntekijälle tarjotaan aina myös mahdollisuutta henkilökohtaiseen keskusteluun, mikäli hän katsoo sen tarpeelliseksi.

Kehityskeskusteluiden osalta tavoitteena on 100 % ja ko. tavoitteen toteutumista seurataan säännöllisin väliajoin henkilöstöhallinnon toimesta.

Työnantajakuvan parantaminen on keskeinen strateginen tavoite tulevina vuosina. Ylä-Savon seudun vetovoimaisuutta osaavan työvoiman saamiseksi pyritään lisäämään myös kaupungin ja yrittäjien välisellä yhteistyöllä.

Strategisten tavoitteiden arviointi (sis. yritysvaikutusten arvioinnin):
Arviointikertomus ja siihen liittyvä kaupunginhallituksen lausunto ovat osa vuosittaista toiminnan, talouden ja hallinnon arviointia, jonka tarkoituksena on varmistaa, että organisaation toiminta on kaupunkistrategian ja talousarvion tavoitteiden, toimintaohjeiden sekä säädösten ja määräysten mukaista.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:
Kaupunginhallitus merkitsee vuoden 2017 arviointikertomuksen tiedoksi ja lähettää yllä olevan lausunnon toimenpiteistä kaupunginvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Vuoden 2017 arviointikertomus ja kaupunginhallituksen lausunto huomioidaan taloussuunnitelman 2019-2021 valmistelussa.

Päätös:
Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Toimenpiteet:
Otteet:
- Kaupunginvaltuusto
- Tarkastuslautakunta
- Toimialajohtajat
- Vastuualueiden päälliköt
- Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat